

Ten Velde met Van der Velde

Rob van der Velde

Doelmatigheid is het sleutelwoord om stijging van de rioolheffing te beperken. Laten we eens kijken naar de rioolvervanging, want dit betreft grote uitgaven en het biedt mogelijkheden. Ik deel enkele gedachten met u en kom tot een woordkeuze waarvan ik me afvraag hoe die bij u valt.

Slim gemengd

In de zoektocht naar doelmatigheid kies ik als referentie een project met een oud gemengd riool dat wordt vervangen door een nieuw half gemengd riool aangevuld met een IT-buis. De term 'half gemengd' houdt in dat meestal niet al het verhard oppervlak wordt afgekoppeld maar slechts een gedeelte. Ik heb bedenkingen bij deze combinatie. Vooral vanwege de hoge kosten, zowel in aanleg als in beheer. Daarnaast twijfel ik over het functioneren van de gaatjes op lange termijn.

Kan het slimmer? Laatst wees de rioleringsbeheerder bij een gemeente mij op de mogelijkheden van relining. Totnogtoe was ik terughoudend bij die techniek vanwege beeldvorming over hoge kosten, gedoe bij de aansluitingen en beperkte restlevensduur. Maar dat beeld blijkt net zo verouderd als de riolen waarover we het hebben. Het goede nieuws is dat de prijzen afgelopen jaren fors zijn gedaald, dat de techniek voor het opboren van de aansluitingen goed werkt en dat de restlevensduur niet onder doet voor een nieuw riool. Als dit nieuwe beeld blijkt te kloppen, dan ontstaat er een heel nieuw perspectief. We komen dan tot een oplossing die ik wil aanduiden met de term 'slim gemengd'. Ik zal deze woordkeuze toelichten.

Een nadeel van relinen is dat de buis kleiner van diameter wordt. Hij wordt slanker en dat wordt ook wel aangeduid met de term 'slim'. Je hebt na de maatregel een slanke buis en dus minder afvoercapaciteit en minder berging. Dat is een stap achteruit ofwel niet zo slim. Als je het relinen gaat toepassen op meer dan incidentele schaal, dan zul je iets moeten doen om dit nadeel te compenseren. Wees slim en ga in jouw lokale omstandigheden op zoek naar passende kleinschalige technieken voor afkoppelen van verhard oppervlak. Want als je bijvoorbeeld 30 procent weet af te koppelen, dan heb je niet alleen je slanke diameter gecompenseerd, maar tevens het gebruik van de overstorten fors gereduceerd. Is 30 procent haalbaar? Ik ken natuurlijk niet alle lokale omstandigheden, maar heb wel de indruk dat er meer mogelijk is dan je in eerste instantie verwacht. Denk aan het rechtstreeks lozen van hemelwater op sloten als die voorhanden zijn. Denk aan bovengrondse afvoer via goten naar een groenstrook die je ombouwt tot wadi. Denk aan infiltratiekolken. Denk aan de zogenaamde af-

koppelverordening waarmee je de particulier kunt dwingen om zijn hemelwater te infiltreren in de eigen tuin, mits dit redelijkerwijs mogelijk is. Als je deze opties serieus overweegt en toepast in combinatie met relinen, dan krijg je tegen redelijke kosten een zogenaamd 'slim gemengd rioolstelsel'.

Wilt u eens nadenken over de mogelijkheden van een slim gemengd rioolstelsel in uw gemeente? Het is niet toepasbaar in gebieden met een bestaand riool dat door zetting geen goed afschot meer heeft. Maar in veel andere gevallen biedt het een kans om tot meer doelmatigheid te komen. Het vraagt veel inventiviteit van de projectvoorbereiders, want het zoeken naar kleinschalige afkoppelmogelijkheden is meer werk dan het ontwerpen van een dubbel systeem. Toch merk ik om me heen dat steeds meer medewerkers bij gemeenten de kwaliteiten van kleinschalig afkoppelen inzien en er aan willen meewerken. Verder ligt er weerstand op de loer als je bij particulieren aanklopt met de mededeling dat hun tuin geschikt is voor infiltratie van hun eigen hemelwater en dat u dat van hen verlangt, met de wetgeving in de hand en een verordening als stok achter de deur. Ik denk dat deze weerstand hanteerbaar is wanneer je als beleidsmedewerker in alle rust weet uit te leggen waarom je als gemeente deze keuzes maakt. Werk aan de winkel dus!

Mijn stukjes eindig ik dikwijls met een vraag om u aan het denken te zetten. Ditmaal zelfs twee vragen:

- Ziet u kans om in uw lokale omstandigheden bij verouderde riolen te kiezen voor de combinatie van relinen en kleinschalige afkoppeltechnieken?
- Hoe denkt u over de woordkeuze 'slim gemengd'? ■

